

В края на 2015 г. Народното събрание прие изменения в Закона за корпоративното подоходно облагане („ЗКПО“), Закона за данъците върху доходите на физическите лица („ЗДДФЛ“), Закона за данъка върху добавената стойност („ЗДС“), Закона за местните данъци и такси („ЗМДТ“), Закона за акцизите и данъчните складове („ЗДС“), Данъчно-осигурителния процесуален кодекс („ДОПК“) и Кодекса за социалното осигуряване („КСО“), които влязоха в сила от 1 януари 2016 г.

Облагане с корпоративен данък

Мерки срещу двойното необлагане на дивиденди

Няма да се освобождават от облагане с корпоративен данък дивиденди, които са получени от данъчно задължени лица в резултат на разпределени суми, когато тези суми са признати за данъчни цели разходи и/или водят до намаление на данъчния финансов резултат на разпределящото лице, независимо от начина на счетоводното им отчитане при това лице. Аналогично се променят и правилата за данъчно третиране на дивидентите при отчитане на инвестициите по метода на собствения капитал.

Промените въвеждат мерките, предприети от ЕС за ограничаване на използването на т.нар. хибридни инструменти (напр. дружеството, което изплаща суми ги разглежда като данъчно приспадаеми разходи за лихви, а получаващото дружество – като освободени от данък дивиденди, което води до двойно необлагане).

Данъчни облекчения, представляващи държавна помощ за регионално развитие

Променят се някои от правилата за преотстъпване на корпоративен данък като държавна помощ за регионално развитие. Вече ще се изисква предварителна заповед от Българската агенция за инвестиции, която да одобрява съответствието на първоначалната инвестиция с изискванията. Въвеждат се промени и относно кои сектори могат да ползват данъчното облекчение, както и в условията за получаване на държавната помощ.

Преотстъпване на корпоративен данък за 2015 г. ще може да се ползва в случай, че до 29 февруари 2016 г. бъде подаден формуляр за кандидатстване пред Българската агенция за инвестиции и тя издаде одобрение до 31 март 2016 г. Няма да е възможно преотстъпване на авансови вноски за 2015 г.

Ново определение за „юрисдикции с преференциален данъчен режим“

От обхвата на дефиницията се изключват държави членки на ЕС, както и тези, които обменят информация на основание Директива 2011/16/ЕС на Съвета. Актуализирани са критериите, по които дадена държава или територия се определя като юрисдикция с преференциален данъчен режим. Списък на държавите/териториите се утвърждава със заповед на министъра на финансите и се обнародва в Държавен вестник.

Други промени

Введено е изискване за подаване на корпоративна данъчна декларация, изготвена към датата на вписване при прекратяване на дружества. Досегашния текст на закона изискваше само внасяне на изчисления към същата дата корпоративен данък. Срокът за подаване на корпоративната данъчна декларация е 30 дни от дата на вписване на прекратяването.

Печалбите и загубите от търговия с държавни ценни книжа на регулиран пазар няма се включват в данъчния резултат (т.е., печалбите няма да бъдат облагаеми с корпоративен данък, а загубите – няма да са данъчно приспадаеми).

Облагане на физическите лица и социално осигуряване

Паричните приходи от други източници по чл. 35 от ЗДДФЛ ще се облагат с 10% авансов данък, когато са изплатени от предприятия или самоосигуряващи се лица

Данъкът ще се определя и удържа от платеца при изплащането на дохода. Ще се внася в срок до края на месеца, следващ тримесечието на придобиване на дохода.

Предприятията и самоосигуряващите се лица – платци на приходи от други източници ще са задължени да удържат и внасят авансов данък за четвъртото тримесечие само ако получателят писмено декларира, че желае това. В този случай, удържаният авансов данък за четвърто тримесечие ще се внася до 31 януари на следващата година.

Приспадане от облагаемия доход на задължителните здравноосигурителни вноски, дължими при годишното изравняване

Предоставя се възможност за намаляване на облагаемия доход с вноските, които лицето е задължено да прави за своя сметка за данъчната година по реда на чл.40, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване, когато съответният облагаем доход се включва при годишното изравняване на осигурителния доход.

Средствата по програма „Еразъм +“ стават необлагаеми

Получените средства по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз в областта на образованието, обучението, младежта и спорта стават необлагаеми.

Увеличаване обхвата на доходите, облагаеми с окончателен данък

Вече ще се облагат с окончателен данък и доходите от допълнително доброволно и здравно осигуряване и застраховка „Живот“, съответстващи на направените от работодателя вноски/премии за сметка на социалните разходи до 60 лв. месечно на лице.

Сделките с държавни ценни книжа, извършени на регулиран пазар стават необлагаеми

Увеличава се броя на необлагаемите сделки като се добавят тези с държавни ценни книжа на регулиран пазар.

Дипломатическите представителства на други държави в България имат избор да станат данъчно задължени лица по ЗДДФЛ

Дипломатическите представителства могат да изберат да определят и внасят данък за доходите на лицата, наети от тях по трудови правоотношения във връзка с функциите си в България. Изборът се удостоверява с уведомление в срок до 31 декември на предходната година.

Данък върху добавената стойност

Увеличаване на минималната работна заплата

От 1 януари минималната работна заплата става 420 лв.

Запазване на максималния размер на месечния осигурителен доход – 2600 лв.

Увеличават се и праговете на минималния осигурителен доход по основни икономически дейности и професии.

Промяна и въвеждане на нееднократен избор на осигуряване за лица, родени след 31 декември 1959 г.

Лицата могат нееднократно да избират дали да се осигуряват задължително в Универсален пенсионен фонд или само за пожизнена пенсия във фонд „Пенсии“. Промени могат да се правят не по-късно от 5 години преди достигане на пенсионна възраст.

Единствено преминаването на осигуряване от професионален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ остава еднократна възможност.

Премахване възможността за зачитане на осигурителен стаж при пенсиониране, при осигуряване на повече от едно основание

Премахва се възможността за зачитане на осигурителен стаж при пенсиониране в съотношение 4 за 5 години при осигуряване на повече от едно основание.

Увеличаване на възрастта за пенсиониране през 2016 г.

Пенсионната възраст се увеличава като през 2016 г. е съответно:

- Жени: 60 години и 10 месеца;
- Мъже: 63 години и 10 месеца; или
- Жени и мъже: 65 години и 10 месеца за социална пенсия.

Осигурителният стаж за 2016 г. също се увеличава и става 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете.

Въвеждане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер

Лицата, които имат изискуемия осигурителен стаж могат по тяхно желание да се пенсионира до 12 месеца по-рано от достигане на пенсионна възраст.

Промени във връзка с безвъзмездната лична употреба на стоки и услуги

От 1 януари 2016 г. се променят правилата за определяне на данъчната основа за самоначисляване на ДДС при безвъзмездна лична употреба. Такава е налице, когато стоки или услуги, за закупуването на които е ползван данъчен кредит, се използват за лични цели от собственика, служителите или трети лица. В данъчната основа трябва да се включи разход за изхвърлянето на стоките, които са или биха били дълготрайни материални активи съгласно ЗКПО, ако се използват за дейността на лицето. Размерът на този разход се изчислява пропорционално за всеки месец по линейния метод за период от 5 години от месеца, в който е ползван данъчен кредит (20 години в случая на недвижими вещи или периода, за който е учредено вещно право, ако той е по-кратък от 5 или 20 години в зависимост от вида на вещта). При едновременна безвъзмездна лична употреба и ползване за бизнес на стоки и услуги в данъчната основа трябва да се включи пропорционална част в зависимост от степента на използване за лични нужди.

Данъчното събитие за самоначисляване на ДДС ще се счита, че настъпва в последния ден на всеки месец, през който е налице безвъзмездна лична употреба.

Няма да трябва да се самоначислява ДДС при безвъзмездна лична употреба, ако тя е предизвикана от крайна нужда или непреодолима сила.

Промените показват засилено внимание от страна на Националната агенция за приходите („НАП“) към личната употреба.

Намаляване на санкциите за неначислен на време ДДС

Намалените санкции са в размер на:

- 5% от ДДС, ако данъкът е начислен до 6 месеца от края на месеца, в който е трябвало да бъде начислен;
- 10% от ДДС, ако данъкът е начислен между 7 и 18 месеца от края на месеца, в който е трябвало да бъде начислен.

Други промени

Регимът за самоначисляване на ДДС от регистрираните лица при закупуване на технически култури (напр. пшеница, ечемик, царевица, ориз и други) ще продължи да се прилага до 31 декември 2018 г.

Очаква се с приемане на промени в Правилника за прилагане на ЗДДС да се измени редът за закръгляне на коефициента за ползване на частичен данъчен кредит. Той ще се изчислява до втория знак след десетичната запетая като ще се закръгля винаги към по-високата стойност (напр. при коефициент 0.132 и 0.138 и в двата случая частичният кредит ще е в размер на 14%).

Местни данъци и такси

Такса битови отпадъци

Влизането в сила на забраната за определяне на такса битови отпадъци въз основа на данъчната оценка, отчетната стойност или пазарната цена на недвижимите имоти се отлага за 1 януари 2017 г. до 31 март 2016 г. Министерският съвет трябва да изработи нова методика за определяне на такса битови отпадъци съвместно с Националното сдружение на общините и да внесе предложение за промени в закона, които да влязат в сила от 1 януари 2017 г.

Други промени

Данък недвижими имоти за имоти, придобити през текущата година, ще се дължи в нормалните срокове (до 30 юни и 31 октомври), а ако придобиването е след тях – в рамките на до два месеца от датата на придобиване.

От данък недвижими имоти няма да се освобождават сгради със сертификат с клас на енергопотребление, ако предприятиите мерки за енергийна ефективност са финансирани с публични средства.

Облагане с акцизи

Промени в акцизните ставки

От 1 януари 2016 г. се намалява специфичният акциз за цигари до 70 лв. на 1000 къса. За сметка на това се увеличава пропорционалният акциз, който става 38% от продажната цена на цигарите. В следващите две години пропорционалният акциз ще продължи да се увеличава – ще бъде 40% от 1 януари 2017 г. и 42% от 1 януари 2018 г.

Увеличават се и акцизните ставки на някои енергийни продукти за отопление:

- газол: 646 лв. за 1000 л.;
- тежки горива: 400 лв. за 1000 кг.; и
- керосин: 646 лв. за 1000 л.

Други промени

Акциз ще бъде дължим за произведената топлинна енергия при комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия. Данъчната основа ще е равна на 30% от количеството на използваните енергийни продукти в рамките на комбинираното производство.

Директорът на Агенция Митници и министърът на финансите ще могат да издават задължителни указания за прилагането на акцизното законодателство.

Вложителят ще трябва да уведомява НАП най-късно до 3 дни преди продажбата на стоки, вложени в данъчен склад, когато стоките не се освобождават за потребление при продажбата.

Промени в данъчните процедури

Солидарна отговорност на физически лица за задължения на юридическо лице

От 1 януари 2016 г. прокуристи, търговски представители и търговски пълномощници на юридическо лице (по смисъла на Търговския закон), които са предприели недобросъвестни действия, довели до увреждане на бюджета, ще могат да бъдат солидарно отговорни за невнесените публични задължения в резултат на недобросъвестните действия.

Автоматичен обмен на информация с данъчните администрации на други държави

Нов раздел в ДОПК ще регулира автоматичния обмен на финансова информация за данъчни цели във връзка с:

- FATCA споразумението между България и САЩ;
- Многостранното CRS споразумение (подписано засега от 78 държави); и
- Директива 2014/107/ЕС.

Финансовите институции в България (банки, животно-застрахователни дружества, инвестиционни посредници, колективни инвестиционни схеми и др.) ще предоставят на НАП информация за финансовите сметки на местни лица за данъчни цели на съответната друга държава. НАП от своя страна автоматично ще обменя събраната информация с тази друга държава.

Финансовите институции ще предоставят на НАП събраната информация веднъж годишно, по електронен път, в срок до 30 юни на следващата година.

Първата година, за която ще се предоставя информация по FATCA споразумението, е 2014 г. В останалите случаи, първата година ще е 2016 г. или следваща.

Въвежда се краен срок за приключване на данъчни проверки

Когато в закон не е предвидено друго, срокът за извършване на данъчни проверки няма да може да надвишава 6 месеца от датата на първото процесуално действие. Ако този срок се окаже недостатъчен, той ще може да се удължи с до 6 месеца.

Други промени

НАП вече няма да е задължена да изпраща покани за доброволно изпълнение на публични задължения в рамките на 7 дни.

Контакти

Питър Весел

Съдружник

pwessel@deloittece.com

Георги Симеонов

Директор

gsimeonov@deloittece.com

Валентина Лукова

Старши мениджър

vlukova@deloittece.com

Евелина Евтимова

Мениджър

eevtimova@deloittece.com

Николай Илчев

Мениджър

nilchev@deloittece.com

Александър Стефанов

Мениджър

astefanov@deloittece.com

Делойт България

бул. Ал. Стамболийски 103

1303 София, България

Тел: +359 (2) 8023 300

www.deloitte.bg

За Делойт

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид, частно дружество с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирано в Обединеното кралство („ДТТЛ“), както и към мрежата от дружества – членове и свързаните с тях дружества. ДТТЛ и всяко дружество - член са юридически самостоятелни и независими лица. ДТТЛ (наричано още „Делойт Глобъл“) не предоставя услуги на клиенти. За детайлно описание на ДТТЛ и дружествата му членове, моля посетете www.deloitte.com/about.

Настоящата публикация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея нито Делойт Туш Томацу Лимитид, нито някое от неговите дружества-членове или свързани с тях дружества (заедно наричани „Мрежата на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Никое дружество от Мрежата на Делойт не носи отговорност за каквито и да е загуби, претърпени от кое да е лице, осланящо се на настоящата публикация.